

5.16.92

לאה שקד-אל עוד תנכיים את צידו לננסת

הזוג המוזר של רשימת התקווה, יצא השבוע לטיול בצפון.
"להתחבר עם אנשים". המזנים לא באו. עד שהיא סיימה
להתווכח עם טכנייני אהו, ביטון כבש שני בתת-קפה
ושלושה דוכני דגים. אבל אהר-כך הרביצה יופי של נאם

מבט מסמייג. את לא מתלבשת משהו, יגיד לך
בומשך היום, כשישתרעו על הדשא בנג המרכי בטכרית.

ונען שרדתי

והתפרצות הפוליטית שלה, סיפרה שקריאל, התחילה בני
מאתר למדי. אחרי תואר-דאסון באוניברסיטה, עברה מירושלם
לירוחם. הרגישה מווייכות לנושא הנוכחי. בעיירה הדרומי-
גישה להגנה לנמון, פסיכולוג ומנהל השירות הפסיכולוגי ב
קום. נולדו להם שלושה ילדים.

בסוף '83 נבחרה למרצה המקומית. מספר שתיים ברכי-
מפלגת העבודה. מאחר יותר, לאחר מאבק ציבורי קשה, נכנע
למפלגה החרדית. בהשקפת עולמה ובפעילותה כמורצית, משלה
שקריאל צידוף נרדף של ערכים פמיניטים, שמורת מצוות, אידא
לוגיה חברתית ויוניתי. אבל במפלגת העבודה לא חשבו שכרא
לחגיגה אותה קיימה. צפוף שם גם בלעדית.

מבחינתה, ההגדרה של אהו שאיכפת לה טיפקה אותה. גיכר
רה מקומית. לא מכרה שקלו ראשי מרצ לשלבה ברישמתם בני
קים לא ריאלי. בהיבט דתי, המכירה שקריאל, לא היה יכולה
להרחיב עם מפלגה שהפכה הפעלת אוטובוסים בשבת לאה
מרגליה המרכיבים. או כשבא ביטון עם טעם מפלגה קטנה ותי
וחלה להחליט. כשיגלתה שהיא בעצם מופשת תירוצים למה לא
לעשות מה שנראה לה כבכוון לחלוטין, אמרה כן.

ביטון דיץ היטב מה הוא עושה. במאבק שלו על מקומו בכני
סה, שקריאל תפלה לו את הדרך מהאובדים למרכי. הצטרפת
מרחיבה את השורות הפעילות של רשימת התקווה. כבר לא רק חוג
בית וכינוסים בשבתות, באותי קרוואנים ובעיירות פיתוח מע
מה גם חוגי בית עם לאה, לאה בלבר כינתיים, בתופה ועידוכים
בירושלים וכינוס של עולים מהארצות האנגלו-סקסיות כבאר
שבע.

שקריאל מסוגלת למקד התעניינות כביעית הצדק החברתי
באותם קהילייצרי, שעד כה שמו פם על ביטון. הקונסייל המגור
שהיא מציצה - אינסלקטואלית, לחומת, אשכנזיה ורתיה - עשיר
למה לביטון לגיטימציה גם בהוגים הללי. לחומי סלון כאלה.
אנשים שחורות האווה חושבה בעיניהם יותר מכלי, התפעסו
שקריאל בדרך צנונה. "דס שהמדינה תרד מהם. שיוכלו למשש
את עצמם. יופי. אבל הם שוכחים, כי תורת האזרח שוק חופשי.
לא תמיד מביאים חלב לום ומשכבתה.

"אי מייצגת את השכבה האינסלקטואלית השכנה. אנשי חשי
כונת מבינים היטב שאסור שהנושא שלהם יוגש שוב כעניינם
של המסכנים. השאלה שצריכה לעלות לריזן היא, כמה איכות
הוויים של כולם, בכל השכבה הישראלית. בתנועה הזו מצאתי התחכום
התמוקים בתורה הישראלית. בתנועה הזו מצאתי התחכום
המקורתי, נטו, רק בתחום הזה".
התחלטה שלה הבהימה אנשים לזלם. גם את המשפחה. כל
כמה שנים היא רואנה לופייל עליהם תיק חדש. ירוחם, כנ"צ
המועצה החרתית ועכשיו צ'רלי. אשה לא צריכה להיות כל כך

לאה שקריאל על צ'רלי ביטון: הולך בקמקאים. מודקני.
מנרג פנתרים מר'71. לשון פרימיטיוויית. גם. תרביכי-
סת מיותר. גועגי. מתנגד לאשכנזים מתנגד לעליה. לא
מכובד. נרבק לכנס ולפלאפון. לא עושה כלום.

צ'רלי ביטון על לאה שקריאל: אשכנזיה רחיה. גרה בירוחם
לוחמת. האשה הראשונה שניכנסה למרצה החרדית של ירוחם.
זה מה שדיעו חשבו ביטון ושקריאל זה על זה על לא מוסרי.
לפני כשלושה שבועות, עם הגשת רישומי לורקרת הנהירות
המרכיית, שיהרד הפנתר פצצה. במקום השני בתנועת הצבי את
שקריאל. יותר מכו: גם אם התקורה תקבל מנרש אהו בלבר
ונריר, בגלל אהו החסימה הגבוה יחסית, אך אפשרי - הגברת
תהיה בכנסת. הוטסם כיניחם מבטיחה רחשציה.

אשה צנועה שקריאל. פוליטיקאית ירוקה. אבל יודעת היטב
מה היא רוצה וכמה היא שווה. גם ביטון ירדע. ביום שלישי
השבו הצטרפת אליהם למסע בחירות. "לחומים חזק", כך מר
פייעם השניים בקמפיין של התנועה, נכנסו לזולפ של צ'רלי.
לפניהם. כפזי משורייית בכרות, בלונים, רוגלים, נסעו ריקי
וחקי ביטון. תבריים ושכנים ממכשורת. כחודש האחרון סגרו את
התנות שלהם ועכשיו הם מרכיזים את פעילות התנועה בצפון.
שקרת בורקס מריים בין הרגליים של צ'רלי. מים מינרליים
וגלילת ווסקיס מריים בלי. אלי אטיאס, עד לפני שלושה שבר
עות משוק משקאות קתה ראש משה הבהירות, יושב ליד הגנה.
קיימה. יצאו לכבוש את הצפון. במבואות ירחו הוציאה שקריאל
את תפילת הדרך. תמפלגלי גם כשיבלנו, פליס ביטון. התנועה
שלנו, הוסיף. אין שגאה לרת והיא תנועה של מסורת. אפילו הרב
מדרכי אליה נמז הכשר למפלגה.

מהטיול יפה היה, בין קרית-שמונה לבית-שאן, אי אפשר
להסיק רכב על סיכויי ההצלחה של התנועה. אבל על שני דברים
אני מוכנה לחתום בשתי ידיים. האחד - השידוך הזה ראוי לפיס
היצירתיות של מערכת הנהירות המשמיה כל כך. האחר -
ביטון עשה עסק מצויין. שקריאל עוד עשויה להכניס אותו לכני-
סת.

בבית שלן, בשכונת מוסרדה, לא היה מה לאכול. אבל אצל
אבא שלי, טיפר צ'רלי בדרך לקרית-שמונה, אכלו המיר בשלש
צלחות. לא היה מה ללבוש. אבל הקפל במכנסים של אבא שלי
היה המיר חר ומרדייק. את הפינישעקעקעיות (אנינות הטעם)
היו, מתברר, הוריש לבנו. היום הכז אף יכול להרשות את זה
לעצמו.

פשוט יקרה יש בו. צידוף אמרפר של מוכניים וחלצה.
נעליים חלודה איכותיות. עץ טובה. מבט קפד של ביטון והוא
מאתר מייד גורה טובה ואפתתו. לא אצל מספר שתיים שלו.
כאתו בוקר הופיעה שקריאל בשמלה פרחונית עליונה, רכוסה
כמפתוחים. שנים סוג כחלהל ומנרלים שטוחים. צ'רלי הגינע

צילום: דני כתר

חשבוך התקווה כמבין. ארוחה כמו שצריך. ארבע מגנות מפות בר ופרחים. בנות, אחרי שכולם ריכזו, אלול וביטוח ושקדיאל, קם שמעון אשור, רוקח, מנו ראש המועצה מטעם הליכוד. איש רגיל. עשה הרבה מלחמות למען שיפור החינוך הצעיר. לכל אחו בעיירת פתוח יש ציולי קטן בלב, אמר אשור ואנשים כמעט כבו.

כטבריה לא כבו. פשוט לא היה מי שיזכר. יום שליש אחרי הצהריים – תנויות מנוורות. קולות רק של אנשים ודם על הטייץ לת וכוש. עד ששקדיאל גמרה להסביר ולהתווכח עם סובייני אזור במסערת לגנה, ביטוח כבר כשב שני כתי קפה ושלושה רובני ריגים. התגנפו עם כל מי שישב שם ורחוק כרוזים. אחד כך נשפכו בולס על הושא, סמור לכיכר המרכזית. בריוה טובה נשבה מהרבה. חיכו לכיכר שתתמלא לכבוד העצרת.

הבמה כבר הייתה מוכנה. סידורי פרחים. בכניק מלי, פלקטים ומדלגיים צעני. ברקע, כשיש חצי, מועד תחילת האירוע, הגיעו רק הושוטרים. בשבע הביאו עשרה תומכים משיכר ר'. בשבע ורבע התחילו מכות. כמעט, האחראי על החשמל בעיריה וצדלי. בעצרת עם התשלומים. סתם גם הקטע הזה נגמר בחיובים של ציולי עם האוראי. לקח אותו לצד, "תהיה בריא, הכיני" והעניין נגמר.

"אני לא מבינה מה הולך פה בכללי, הלכה שקדיאל לאיבוד. על הכמה, ברבע השונה, הוא חזרה לעצמה. אחרי האוטוסטרדה שהורביץ ביטוח – חינה, רינה, בריאות וכולנו יתומים – תפסה ויא את המיקרוטווי והציצה יופי של גאום. מנוסח היטב, מנומק, נקי כמעט לגמרי מרמזיגיה ומסימטאות שחוקות. עשתה את זה עם כל הלל השלבי.

אשה בת 41. מסורדת, מאורגנת מנהיגה כלכלית ומשפתחת, שקדיאל לא זקקה לפעילות הזו כדי לספק לעצמה עניין בחיים. וכל זאת, העניין, כך נראה, כאש בעצמתיה. שיצר אפור מביב בך מתחת לכיסוי הראשי, אבל ההלהתנהגות והאיכפתיות שלה כשל מרריכה בתנועה.

"גברת לאה אני יודע מי את, אמר לה מישוז כרותב. "זכר עליך, לא היית צריכה ללכת עם האיש הזה".

כשגמרה לרבר, מטיב שבתאי היה המום. "רואים שהיא יותר מלוטמת מצדלי, אם היו לו עוד עשיר כמות, המון ותיים היו רצים אחרי".

כסביבות אתה אחרי חצות חזרנו לירושלים. לאה שקדיאל הייתה גמורה. תפילה הדרד מהנזקל, תופסת גם עכשין, הוריע ביטוח בסביבות יריחו ונדרם. ישבתי ועשיתי סיכום בכל השיל הזה, הגעתי למסקנה, לא היה כלום. כמה כסף הולך פה. הפעילים והכוויק והולק והשקיות והקולומסרוא, האירי וארוחת הצהריים ים והמום, כמה זמן, והכל בשביל מה? בשביל התמכרות, כמו שאסיאס אמר, עם מכסומים שלוש מאת-ארבע מאות אנשים.

במבואות ירושלים הפלאיפון של ביטוח ומכשירי הקשר של הפעילים חוזר לעבוד כקמב מוגבר. כל הכבוד הכולל הורה ביטוח לפעילים בצפת, בדרום וירושלים. היה יופי של יום. ממש תע' נוג. תהיו בריאים חכרה. שקדיאל המשיכה לישון.

במבואות יריחו הוציאה שקדיאל את תפילת הדרך. התפללה גם בשבילתו. פלס בשון את המועד של מסורת אפילו הרב אליהו חן לנו הכשר

שהתחיל לעבור עם צדלי, אמר, נפתחו לו העניינים. בטבריה ביטוח יתן לו את הכבוד לפתוח את האספה. ככה גם כפית-שאן כותב בית אצל שמעון.

היה הם בינים שליש. הם מאוד. במרכז המסחרי בקריית-שמונה אנשים גמרו קניות וסירויים. פה ישם ישבו בבתי קפה. מנהיגי התקוות מתקנים כרוזים. מצע אורז. מצע קפרי, מה שורוצים. "כולכם הרתה", צעק מושיהו לליטוח וניגב את הוינה בכדור שנתנו לו.

בכריב ליד בית המרכות שממת מחלטה, רובנו של התנועה שהוכן מבעוד מועד נשאר שומם. השמש הוורדת על כרות הכר נער קלות כרות. ערימות הכרוזים מונחות ללא בקושי. "כל הכבוד תבריה", ותפעל ביטוח ורץ קימה לחלק כרוזים. אנשים מזהים אותם בקלות. אבל ביטוח משוח אותה ורין. כמה שפחות בוק, "תהיה בריא תכני" ויאילה מושי קיימה. לא כמו לאה. היא נגדרת מאחור. משיקעה הורה כאנשים. לא מחלקת את הברווזים לכל אחד. בורדת. מעדיפה צעירים. היילים. "רואים שהם מתעניינים, מתפשים משהו לקרא". מסבירה, מתעניינת. "הישבו על זה חוק. קווי מחשבה חודשים זו תנועה שתספול בעתיד שלך. בריוה. בעבורה".

צדלי, באותו זמן, כבר הגיע לתגרה. פתח את הכנאי של הוולוו, רכן קיימה וחתם על צ'קים לכמה פעילים. תנאי שדה.

גם כראש-פינה הפעילות היא בתנאי שדה. השכונות רלק של הפעילים, טענות, התפתות, התגעות כבושות, ופה ושם גם קטר צ'קים. שקדיאל וביטוח מתחבטים. הפעם בנהגים. מתלקים כרד וקיימה לחצור הגלילית. יום, אילול, ראש המועצה, מאור.

"אני איש מפלגת העבודה", אמר אילול, "אבל אני מוכן לעזור לכל מי שלוחם למען הנושא החרה".

ביום שליש השבוע הוא עוד מאור לצדלי. אמר עליו דברים חמים כארוחת צהריים בפגנת הגליל. ריקי ביטוח אורגנה, על

צדלי בשנות הולדתו ולאח שקדיאל. יש ביניהם הסכם רומנטי.

פעילה, אמר לה אנשים, ואם כבר, אז יש מספיק מנוורת דתיות מוצרקות. אחריים היו מעדיפים לראות אותה במסגרת יותר נקי יותר. יותר מוכרות. הפעילות שלה במפלגת העבודה הייתה סנקי. רל. היים היו מוכנים להתפשר אפילו על זה. רק לא צדלי. תעובי אורז ממנו, אמר לה. הוא לא מתאים לך. את עשר, אמר לה, מה יש לך לחפש אצלנו?

באמת מתי

"התעניינתי ונברתי והתברר לי שרברבים רבים שיתמוכו לי אינם נכונים. אני ראתי אותו כמי שעושה את המאבק מלמטה. מאבק מעמדי, שכוונתי. שינוי השם מהתפתרות להתקוות, הוא שינוי מהותי של תפישה. מודובר במאבק חכרתי רחב ומשולבי".

ובהמשך, בתשובה לשאלותי, צדלי עשה חזרה. הרביץ אושר סטראור את עיקרי המצע המפלגתי. נשמע קצת כמו תקליט שחוקי מסתובב אצל כבר 16 שנה. וזה נשמע בערך כדו: המדינה רות מהרדיים שלנו. אין על מי לסמוך. מצוקת דיון. התדרד וכל זה. החרדים רואים, רוחות, קיצבאות, תשלום מעונות, אכסלה וים, והליכוד מטפל במתגוללים. רק השוכנות, הקרוואנים – יתר מיים עכשיו אנחנו נויה אכא ואמא שלהם.

שקדיאל: "צדלי התכוון לומר שכרירת המחרל היא שיש קיצוצים שמקלות על השבוע קבוצות אחרות".

ואחרי ניתוח ברירת המחרל, היא ממשיכה עם עקרונות המי הפכה הצפופות, ועם כניית העניו בעולם השלישי ועם סדר עדיפויות לאומיות וכל – תגונה אמיתית לשכל ולגשמה – היא רנה בתהלהבות, ובסקנות, ובריהטות, ומענייק ומכארת, ובי לבלי היא בותבת את מצע המפלגה האנגלית. בקישו מהתאחדות עליו אנגליה ואמריקה. וראשו של צדלי כמושפח הקדמי מתחיל להיסלטל מצד אל צד, ויעיניו בעצמות והוא שוקע בתנועה קלה לפני טבריה ביטוח קפץ. "תסתכלו איזה יופי המורעות שלנו", הריעו זקרי וריקי במכשיר הקשר. ביטוח בלש סכיב. צדלי רלוא מתשול-הכביש. על ציצורות של מקורות. על פניו של המנהיג כשול-הכביש. על ציצורות של מקורות. על פניו של המנהיג מתפשטת שביעות רצון. צדלי בפלאטון ובמכשיר הקשר, בתפר צה כלל ארצית. יופי, תבריה. כל הכבוד, חכריים".

על פניה של שקדיאל מרחק חיוך חלומי. "מוזר לי לראות כך את עצמי. אני רואה את הפלקטים ואומרת לעצמי: הנה אנתו לוקחים משהו ממנוסטרדה עם משה שאיננו נראה כותה, ומחברים אותם כדי לפוצץ את הראש הישראלי".

בשומת מבינות המתח כל מטה הפיקוד הצפוני של התקווה. תמשיכה מבינות והתפאורת הרגילה. כרוות, בלונים, דגלים. "תלויק את האורות, לעשות רושם", יוצאת הורואר והפמליה ממשיכה צפונה. המסדה: המרכז המסחרי בקייית-שמונה. המשי מה: התחככות. להתחבר עם האנשים. זה הוק המרכזי באסטרטגיה השינוקית". הסביר אלי אסיאס, משוח משקאות לשעבר. עז לפני שלושה שבועות היה אסיאס מנתק לגמרי מפוליטיקה. עזק חכרתי ופער עדרתי לא היו מי יודע מה כראש שלו. מאו קה.